

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباراد
بین بوم و بر زنده یک تن مباراد
همه سر به سر تن په کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@afgazad.com

Ideological

مسایل ایدئولوژیک

نتیج ونگارش :
امین الدین «سعیدی – سعید افغانی»
مدیر مرکز مطالعات ستراتیزیک افغان و
مسئول مرکز کلتوری حقوق لاره- جرمنی

مقام زن در دین مقدس اسلام

مردان از دامن مبارک و پاک زنان (مادران) به معراج رسیده اند .
و هیچ پیامبری بدون مادر به دنیا نیامده . پیامبران در دامن مادر، رشد و تربیه شده اند .
(زن با یک دست گهواره و با دست دیگر خود چرخ تاریخ بشریت را حرکت میدهد).

اگر به جوهر و فهم کلی مسأله زن نظر بیندازیم به وضاحت تام در خواهیم یافت که زن در خانواده از چهار حالت عده خالی نیست: زن یا مادر است زن یا خواهر است زن یا دختر است: و یا هم زن همسر است. که در مورد هر کدام از این حالت ها دین مقدس رهنماود و هدایت خاص خویش را برای گرامی داشت از مقام و منزلت زن برای پیروان خویش صادر نموده است.

پیامبر بزرگوار اسلام حضرت محمد صلی الله علیه وسلم در مورد مقام و منزلت مادر میفرماید : «**بِرَ الْوَالِدِينِ أَفْضَلُ مِنَ الصَّلَاةِ وَالصِّدَاقَةِ وَالصُّومِ وَالحَجَّ وَالعُمَرَةِ وَالجَهَادِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ** » (فضیلت وثواب نیکی و احسان و خدمت در حق پدر و مادر بیشتر از نماز ، زکات ، روزه ، حج ، عمره ، و جهاد در راه خدا وند متعال است) و باز میفرماید : «**بِرَ أُمِّكَ وَأُبَابَكَ وَأَخْتَكَ وَأَخَاكَ، ثُمَّ أَدْنَاكَ فَأَدْنَاكَ** » (با مادر و پدرت ، با خواهر و برادرت نیکی کن سپس به ترتیب هر کسی را که نزدیک تر است مورد محبت و احسان و نیکی خویش قرار ده) .

«با پدر و مادر چنان رفتار کن که تو از اولاد خویش توقع آنرا داری» واقعاً دین مقدس اسلام به فرزندان خویش چنان تعليماتی بیان داشته است که نظیر آن را در هیچ یکی از قوانین جهان نمیتوان یافت . دین مقدس اسلام خلقت زن و مرد را یکی دانسته طوریکه قرآن عظیم الشان (در سوره نساء آیه ۱۲۴) بر این امر صحه گذاشته ، می فرماید: «**خَلَقْتُكُمْ مِّنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ**» (مرد و زن را از نفس واحدی خلق نموده ام). دین مقدس اسلام در تفاوت با سایر ادیان و مذاهب که زن را مانند **شیطان** ، و رانده شده از رحمت پروردگار الهی میدانستند. به زن و مقام آن حیثیت بزرگ و عظیمی قابل بوده و معتقد است که: زن یک انسان واقعی است واز يك جفت انسان نر و ماده به دنیا آمده است و خصایص ذاتی انسان را دارد و در مفهوم **انسانیت** مرد بر زن امتیازی ندارد.

خداآوند پاک میفرماید: «**يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ وَّأَنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شَعُوبًا وَّقَبَائِلَ لِتَعَارِفُوا إِنَّ أَكْرَامَكُمْ عَنْدَ اللَّهِ الْإِنْقَاصُ**»

ای مردم ما همه شما را از زن و مرد آفریدیم و آن گاه شعبه های بسیار و فرق مختلف گردانیدیم ، تا بدانید که اصل و نسب نژاد مایه افتخار نیست؛ بلکه بزرگوارترین شما نزد خدا کسی است که با تقوای تر باشد. دین مقدس اسلام یکهزار و چهارصد سال قبل قانونی را وضع نمود ، که بشریت امروزی که داد از عدالت ، مساوات و آزادی و دموکراسی ، میزند تا هنوز توانمندی وضع چنین قانون را به دست نیاورده اند با قانونی که پروردگار با عظمت ما در مورد مقام انسان و به خصوص مقام والای زن ارشاد فرموده است : این قانون الهی و آسمانی در (آیه ۳۲ سوره نسا) بازیابی خاص آن چنین بیان گردیده است: «**لِرَجَالِ نَصِيبٍ مَمْا كَتَبْتُ لِلنَّاسِ نَصِيبٍ مَا كَتَبْتُ**» (مردان از آنچه کسب می کنند و به دست میاورند بهره ای است وزنان را از آنچه کسب می کنند و به دست میاورند بهره ای است).

پیغمبر اسلام یکهزار و چهارصد سال قبل اعلام داشت: «**النَّاسُ كَلِمَهُ سَوَاءٌ كَمَا سَنَانُ الْمَشْطِ**» (مردم) زن و مرد (مانند دندانه های شانه با هم برابر اند. و هیچگونه تفاوت بین شان وجود ندارد .

زن یعنی مادر :

طوریکه همه اطلاع دارند که در زمان جاهلیت برخی از اقوام عرب دختران خویش را زنده به گور میگردند. ولی پیغمبر اسلام به این فرموده خویش که: «**الجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأَمْهَاتِ**» (جنت زیر پای مادران است. حدیث شریف) بر همه بی عدالتی های قبلی که در حق زن روا میداشتند خاتمه داد . پیغمبر اسلام با صراحة اعلام داشت که: «**خَيْرُ أَوْلَادِكُمُ الْبَنَاتِ**» (بهترین فرزندان شما دختران شما هستند. حدیث شریف)

در روایات اسلامی آمده است که: شخصی از نزد پیغمبر صلی الله علیه وسلم سوال کرد که پا رسول الله: به چه کسی نیکی کنم؟ فرمود: با مادرت. گفت: دیگر به چه کسی؟ فرمود: با مادرت. برای بار سوم پرسید: دیگر به چه کسی؟ مجدداً فرمود با مادرت. مجدد گفت چه کسی؟ فرمود با پدرت. این است مقام والای زن و این است مقام والای مادر در اسلام .

زن یعنی همسر:

در حدیث شریف آمده است: «**لَفْضُلُ النِّسَاءِ وَلَا ثُرَثُ النِّسَاءِ عَلَى الرِّجَالِ**» (یعنی زنان را برابر مردان ترجیح می دهم . حدیث شریف) و باز میفرماید «**أَقْرِبُكُمُ الى احْسَنِكُمْ خَلْقًا لَا هُلَلَهُ**» (نزدیک ترین شما به من

کسی است که با خانواده خودخوش خلق باشد. حدیث شریف) و در حدیث دیگری میفرماید : « **كلما ازداد العبد ايماناً ازداد حباً للنساء** » (هر چه ایمان بنده زیاد شود ، محبت وی به زنان نیز زیاد میشود) و در حدیث دیگری آمده است « **خير الرجال من امتى الذين لا يتطاولون على اهلهم ويحنون عليهم ولا يظلمونهم** » (بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن و متکبر نباشند و بر آنان ترحم و نوازش کنند و به آنان آزار نر سانند. حدیث شریف) و باز هم در حدیث دیگری از پیامبر اسلام روايات است که میفرماید : « **قول الرجل للمرأة أنتي أحبك لا يذهب من قلبها أبداً** » (زمانیکه مرد به زن خود بگوید که « من تورا دوست دارم » این کلمه هر گز از قلب زن بیرون نمی‌رود. (حدیث شریف)

زن یعنی دختر:

در حدیث شریف آمده است : « **من اشتري تحفة فليبيدا بالإناث قبل الذكور** » (اگر کسی هدیه میخرد دختران را در هدیه مقدم بدارد.)

قرآن مجید همانطوریکه مردان را در نتایج کار و فعالیت شان ذی حق دانسته است ، زنان را نیز در نتیجه کار و فعالیت شان ذحق شمرده اند.

اگر بخواهیم عادلانه و منصفانه قضاویت نماییم با صراحة تمام حکم خواهیم کرد : که دین مقدس اسلام آنقدر که به مقام والای زن خدمت نموده به مقام مرد خدمت نکرده است .

هدف و فلسفه حکمت دین مقدس اسلام خواستار شخصیت برای زن است نه ابتدال ، دین اسلام آنچه را که برای زن حلال کرده برای همه انسانها حلال نموده است ، آنچه را که برای زن حرام دانسته برای همه حرام نموده است .

هدف اساسی دین اسلام حفظ شخصیت و کرامت زن در جامعه است. دین مقدس اسلام معتقد است که کرامت زن زمانی برآورده و محفوظ خواهد بود که بین او و مرد ، حریم شرعی وجود اشته باشد ، آن حدود و حریم که اسلام آنرا برای حفظ و تکامل هویت و شخصیت زن تعیین نموده است. اسلام اجازه نمی‌هد که زن به جزء در کانون مقدس خانواده در جاهای دیگری توسط مرد ، مورد بهر برداری والتذاذ جنسی و یا هم تجاوز جنسی قرار گیرد.

دین مقدس اسلام نمیخواهد که زن را از صحنه زندگی اجتماعی دور نگاه دارد ، همه کوشش و تلاش دین اسلام بر این فلسفه و حکمت بناء یافته است که زنان باید مقام رفیع و بر جسته انسانی خویش را در جامعه داشته باشند.

در نظام اسلامی ، زن همان حقوقی را که مرد دارد زن هم آنرا دارا میبایشد ، که از جمله زن میتواند از حق تحصیل ، حق کار ، حق مالکیت ، حق رأی دادن ، حق رأی گرفتن ، حق بیعت وغیره ... برخوردار باشد. آزادی را که دین مقدس اسلام به زنان در تعیین سر نوشته و فعالیت های شان اعطاء نموده است ، نمیتوان آنرا در هیچ یک از قوانین بشری و در هیچ یک از مکاتب بشری ملاحظه نمود . مرد نمیتواند نسبت به زن حق هیچگونه تحکم و تعدی و ظلم داشته باشد .

در نظام اسلامی ، زن به عنوان یک انسان می تواند مشارکت فعال با مردان ، در بنای جامعه داشته باشد. دین اسلام در حقوق انسانی هیچگونه تقاؤتی را بین زن و مرد نمی بیند ، هر دونفر آنان انسان اند ، زن مانند مرد حق دارد در سر نوشته خویش ، خودش تصمیم بگیرد .

زن تا آن اندازه ایکه عفت و شرفش به خطر مواجه نشود آزاد است. دین مقدس اسلام به زن اجازه داده است که به عنوان یک انسان دروظایف دولتی اشتراک فعالی داشته باشد ، و در بنای جامعه نقش خویش را به جا آورد. ولی باید در نظر داشت که نه مرد ها و نه زنان، حق ندارند که مقام و منزلت زن را به حدی تنزیل دهند که مقام انسانی شان مورد سؤال قرار گیرد.

دین مقدس اسلام میخواهد نقش زنان را تا حدی ارتقاء دهد که بتواند مقام انسانی خود را در جامعه باز یابد .

پایان

تاریخ تحریر : ۲۲ نومبر ۲۰۰۹ جرمنی